

Asia: VN/11304/2024-VM-28

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi vuoden 2026 tuloveroasteikosta ja tuloverolain muuttamisesta sekä eräiksi muiksi verolaeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Esitysluonnos pitää sisällään ansiotuloverotukseen verovuodelle 2026 ehdotettuja muutoksia, jotka perustuvat kevään 2025 kehysriihen kasvutoimiin kuuluviin veronkevennyksiin ja sen rahoittamiseksi toteutettaviin veronkiristyksiin sekä muita hallitusohjelmaan perustuvia veromuutoksia.

Ansiotulojen verotus yleisesti

Kevään 2025 hallituksen kehysriihen päätösten mukaisesti pieni- ja keskituloisten työn verotusta kevennettäisiin ja ansiotuloverotuksen ylimmät marginaaliveroasteet alennettaisiin noin 52 prosenttiin. Ansiotuloveroperusteisiin tehtäisiin ennustettuun ansiokehitykseen perustuva indeksitarkistus lukuun ottamatta niitä tulotasoja, joille ylimpien marginaaliverojen alentaminen kohdistuisi. Eläketulon lisäveroaa pienennettäisiin muiden parametrimuutosten aiheuttaman eläkeverotuksen kiristymisen kompensoimiseksi. Lisäksi hallitusohjelman mukaisesti pieni- ja keskituloisten työtulovähennystä korotettaisiin 100 miljoonalla eurolla.

Kannanotto:

Veronmaksajain Keskusliitto pitää ansiotuloverotukseen kohdistuvia veronkevennyksiä perusteltuina ja kannatettavina. Ansiotulojen yleinen keventäminen ja korkeimpien marginaaliverojen selvä alentaminen tukevat talouden kääntymistä kasvuun. Samalla korkeimpien marginaaliverojen uudistus auttaa ratkomaan verojärjestelmän pitkäaikaista rakenteellista vinoumaa. Naapurimaamme

Ruotsi käynnisti vastaavan uudistuksen jo vuonna 2020 poistamalla tuloveroasteikosta ylimmän asteikkoluokan.

Pieni- ja keskituloisten työn verotuksen kevennystä ja käteen jäävän tulon lisäystä uhkaa vuonna 2026 syödä työttömyysvakuutusmaksun ennakoitu nousu. Hallituksen vuodelle 2027 suunnittelemaat veronkevennykset olisi siksi tarkoituksenmukaista aikaistaa toimeenpantavaksi jo vuonna 2026.

Huomioita esitetyistä muutoksista:

Esitysluonnoksen mukainen työn verotuksen yleinen kevennys pyrkii kohentamaan kotimaista kysyntää ja auttaa hallituksen tavoittelemassa kotitalouksien ostovoiman kasvattamisessa. Tämä vauhdittaa osaltaan talouden toivottua kasvukäännettä suhdannetilanteessa, jossa talouden näkymät ovat olleet epävarmat ja kuluttajien luottamus alamaissa.

Kehysriihessä hallitus linjasi pieni- ja keskituloisten työn verotuksen kevennyksestä portaittain loppuvaalikaudella: vuonna 2026 toteutetaan noin puolen miljardin euron kevennys ja vuonna 2027 pienempi reilun 100 miljoonan euron kevennys. Tämän lisäksi kumpanakin vuonna toteutetaan hallitusohjelman mukaiset vuosittaiset työtulovähennyksen 100 milj. euron korotukset.

Esitysluonnos koskee näiltä osin verovuoden 2026 muutoksia. Selvempi ja havaittavampi vaikutus kuluttajien talouteen ja ostovoimaan olisi sillä, että kaikki vuosille 2026 ja 2027 suunnitellut kevennykset toteutettaisiin yhdellä kertaa verovuodelle 2026. Näin siksikin, että kasvutoimien kuluttajien ostovoimaa ja siten talousluottamusta nostavaa vaikutusta uhkaa heikentää työttömyysvakuutusmaksujen tuntuva nousu vuonna 2026.

Työllisyysrahaston 29.4.2025 arvion mukaan työnantajan ja työntekijän työttömyysvakuutusmaksujen yhteismäärää olisi tarve nostaa 0,5–1,5 prosenttiyksiköllä. Korkeimmillaan pelkkä työttömyysvakuutusmaksujen korotus merkitsisi nettona yli miljardin euron finanssipoliittista kiristystä palkansaajien ja yritysten vero- ja maksutaakan nousun takia.

Palkansaajan työttömyysvakuutusmaksun korotukset syövät hallituksen veronkevennysten tuomaa vaikutusta merkittävässä määrin. Jos esitysluonnoksen lisäksi huomioidaan Työllisyysrahaston maksutasomuutosta koskevan arvion puoliväli sekä muiden sosiaalivakuutusmaksujen ennakoitu muutos, alle 53-vuotiaan palkansaajaan palkkaverotus on keskimääräisellä kunnallisveroprosentilla pysymässä ensi vuonna suunnilleen ennallaan keskituloisilla, noin 4 000 e/kk palkkatasoilla (kun huomioon ei oteta jäljempänä käsiteltyjä vähennyksiä koskevien muutosten mahdollisia vaikutuksia). Matalammalla 3 000 e/kk palkkatasolla verojen ja veronluonteisten sosiaalivakuutusmaksujen osuus kevenisi vastaavasti 0,4 prosenttiyksiköllä.

Korkeammalla 8 000 euron kuukausipalkkaisella veroprosentti pysyisi myös suunnilleen ennallaan (-0,1 %-yks.), mutta marginaaliveroprosentti alenisi 59,3 prosentista 52,3 prosenttiin karkeasti tästä tulotasosta alkaen (vuositulot n. 100 000 euroa).

Työhön kohdistuvien korkeimpien marginaaliverojen alennus on kaivattu rakenteellinen kasvutoimi, joka ei lyhyelläkään aikavälillä erityisemmin heikennä julkisen talouden tasapainoa. Palkansaajien korkeimmat marginaaliverot alenevat esitysluonnoksen muutosten myötä tämän vuoden jopa noin 59 prosentista noin 52 prosenttiin vuonna 2026. Suomessa toteutetaan viimein marginaaliverojen uudistus, jonka naapurimaamme Ruotsi käynnisti vuonna 2020 poistamalla tuloveroasteikosta ylimmän asteikkoluokan. Kevennys sai jatkoa vuonna 2025, kun työtulovähennyksen (jobbskatteavdrag) poistumasta luovuttiin.

Ansiotulojen korkeimmat marginaaliverot pysyvät Suomessa sen verran korkealla tasolla, että tulojen kasvusta yli puolet päätyy yhä julkiselle sektorille. Jos veronkevennyksen suora käyttäytymisvaikutus olisi maltillinen, kuten lyhyen aikavälin empiirisistä tutkimuksista saadut joustoarviot, verotettavien tulojen maltillinenkin kasvu nostaisi julkisen sektorin tuloja siten, että verokevennyksen itserahoitusaste olisi suuri.

On myös muistettava, että vaikka marginaaliveroaste olisi verotulot maksimoivan veroasteen alapuolella, veroeurojen kerääminen ei ole tehokasta, vaan aiheuttaa talouteen suuria hyvinvointitappioita ja kustannuksia nykyisillä ja esitetyilläkin korkeimmilla marginaaliverotasoilla.

Laskelmiin liittyykin siinä määrin epävarmuutta, että lyhyen aikavälin mikrotaloudellisiin joustoihin perustuvia verotuotot maksimoivia veroasteita ei voi pitää missään määrin tavoiteltavina tasoina vaan suuntaa antavina raja-arvoina, joiden yli veroasteiden ei tulisi ainakaan olla.

Epävarmuutta on siihen suuntaan, että suurituloisten ansiotulonsaajien verovaikutukset ovat suurempia kuin mitä perinteisesti käytetyt yleiset mikrojoustot antavat ymmärtää. On esimerkiksi viitteitä siitä, että marginaaliveroilla on suhteellisesti suurempi vaikutus juuri suurituloisilla kuin mitä koko työikäistä väestöä koskevat arviot antavat ymmärtää. Vaikutus on iso etenkin suurituloisten työpaikanvaihtotilanteissa. Näin marginaaliveroilla on merkitystä osajamarkkinoihin ja työvoiman kohdentumiseen.

Hyvin ansaitsevilla osaajilla ja huippuasiantuntijoilla lienee helpompaa ottaa huomioon taloudellisten kannustimien merkitys kuin väestötasolla yleisesti taloudellisten ym. joustomahdollisuuksien takia.

Mikrojoustot eivät kuitenkaan huomioi muita mahdollisia laajempia ulkoisvaikutuksia kansantalouteen, mitä syntyy esimerkiksi yksilötason työn tuotosten ja ponnistelujen luomien innovaatioiden kautta. Korkeat rajaverot lienevätkin hidastaneet inhimillisen pääoman ja aineettomien investointien kasvua Suomessa, mikä voi heijastua tuottavuuteen ja koko talouteen.

Esitysluonnoksessa on laskettu marginaaliveroalennuksen itserahoittavuutta eri joustoarvioin, mikä avaa hyvin uudistukseen liittyvää epävarmuutta ja tuo esiin sen, että pelkkä staattinen verovaikutus antaisi harhaanjohtavan kuvan verokertymän muutoksesta. Staattinen verotuottovaikutus on toki oleellinen kuvaamaan verokevennyksen mittakaavaa, muttei vaikutuksia julkisen talouden rahoitusasemaan.

Esitysluonnoksen pieni- ja keskituloisille suunnattu työn verotuksen kevennys ei koske eläketuloja, koska se toteutetaan käytännössä työtulovähennyksen muutoksilla. Korkeimpien marginaaliverojen alennus ja siihen liittyvät parametrimuutokset koskevat kuitenkin myös eläketuloja. Yli 100 000 euroa ansaitseva eläkeläinen hyöttyy näin ollen marginaaliverojen alennuksesta. Työtuloja ansaitsevan eläkeläisen verotus voi sen sijaan keventyä jo pienemmillä tulotasoilla laajemman työn verotuksen kevennyksen takia.

Esitysluonnoksessa myös eläketulon lisäveroa kevennetään selvästi. Kevennys on kuitenkin vain kompensoiva toimi sille, että valtion tuloveroasteikkoon ehdotetut parametrimuutokset kiristävät epäloogisen kuuloisesti eläkeverotusta. Jollei tämän vastapainoksi kevennettäisi eläketulon lisäveroa, eläkeverotus kiristyisi paikoitellen huomattavasti noin 45 000–105 000 euron vuosituloilla. Kokonaisuudessaan suurimmalle osalle eläkkeensaajista ei isoja muutoksia eläkeverotukseen ole esitysluonnoksen myötä tiedossa.

Lisäksi hallitus on ilmoittanut, että se tulee vielä korjaamaan suurempien eläkkeiden veromuutosten mittakaavaa. Tarkoituksena on, että suurten eläkkeiden verotus ei kevene enempää kuin vastaavansuuruisen palkkatulon verotus. Näin olisi esitysluonnoksen parametrein tapahtumassa lähinnä yli 140 000 euron vuosituloilla. Vaikka kevennys pienenesi tästä ja se totuttaisiin maksimissaan samansuuruisena kuin palkansaajilla, suurten eläkkeiden verotus kevenee joka tapauksessa yli 100 000 vuosituloilla.

Työtulovähennyksen lapsikorotuksen nosto

Työtulovähennyksen lapsikorotusta nostettaisiin 55 eurolla 105 euroon per lapsi. Yksinhuoltajille lapsikorotus myönnetään kaksinkertaisena.

Kannanotto:

Veronmaksajain Keskusliitto pitää maltillista lapsiluvun mukaan määräytyvää korotusta työtulovähennykseen perusteltuna. Työtulovähennys parantaa kohdennetusti etenkin pieni- ja keskituloisten työnteon kannustimia. Korotettu kannustin voi olla perusteltua lapsiperheiden vanhemmille, jotka saattavat muutoin herkästi vähentää työn tarjontaa.

Huomioita esitetyistä muutoksista:

Työtulovähennyksen lapsikorotus on ollut käytössä vuodesta 2025 alkaen, ja siihen ovat oikeutettuja työtuloja ansaitsevat alaikäisen lapsen vanhemmat. Vuosina 2015–2017 voimassa oli väliaikaiseksi säädetty lapsivähennys. Toisin kuin työtulovähennyksen lapsikorotuksessa, lapsivähennyksessä ei ollut vanhempien työnteon kannustavaa elementtiä, vaan sen sai muidenkin ansiotulojen perusteella kuin työtulojen. Lapsivähennys oli myös hyvin vahvasti tulosisonnainen; esimerkiksi yhden lapsen yhteishuoltajalta lapsivähennys poistui kokonaan kuukausipalkan ollessa 3 400 euroa.

Tuloverojen yleinen ankara progressiivisuus sekä tulo- ja tarveharkintaiset tulonsiirrot, kuten asumistuki ja toimeentulotuki, huolehtivat varsin tehokkaasti lapsiperheiden keskinäisestä tuloerojen tasauksesta. Näiden päälle tulevat usein vielä tulosisonnaiset päivähoitomaksut. Perhekustannusten tasauksen asiallinen peruste on puolestaan lapsen huoltaminen, mistä aiheutuvat kustannukset alentavat myös vanhempien veronmaksukykyä saman tuloihin lapsettomiin verrattuna. Tällaisen tulonsiirron, esimerkiksi lapsilisän, on luonnollisesti oltava verovapaa ja se on myönnettävä tasapuolisesti kaikista lapsista.

Työtulovähennyksen lapsikorotuksen perusteena voinee sen sijaan nähdä työnteon kannustamisen väestöryhmässä, jossa työn tarjontajoustot ovat tyypillisesti keskimääräistä suurempia. Vastaavia lapsilukuun perustuvia korotuksia on monen maan verojärjestelmässä sidottu nimenomaan työnteon kannustimia kohentaviin vähennyksiin.

Esitysluonnoksen korkeimpiin marginaaliveroihin liittyvät veroperustemuutokset vaikuttavat työtulovähennykseen siten, että vähennys ei leikkaannu enää jatkossa kokonaan nolleen suurilla tulotasoilla. Näin ollen myös lapsikorotuksen saa jatkossa suurimmilla tulotasoilla toisin kuin vielä 2025.

Työtulovähennyksen lapsikorotuksen euromäärä kertoo suoraan sen enimmäisvaikutuksen veroihin ja käytettävissä oleviin tuloihin. Tämä tekee lapsikorotuksesta ymmärrettävän. Korotuksen nosto 55 eurolla ja lapsikorotuksen kokonaistaso 105 euroa vuodessa lasta kohden (yksinhuoltajilla kaksinkertaisena) on yhä maltillinen.

Työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksujen verovähennysoikeuden poisto

Esitysluonnoksessa säädettäisiin vähennyskeltottomiksi jäsenmaksut sellaisille tahoille, joilla sääntöjensä mukaan voisi olla työmarkkinatoimintaan liittyviä tavoitteita. Vähennysoikeus poistuisi sekä työntekijä- ja työnantajapuolelta.

Kannanotto:

Veronmaksajain Keskusliitto ei kannata työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksujen säätämistä erikseen vähennyskeltottomiksi menoiksi. Muutos rikkoo suomalaisen tuloverotuksen yhtä keskeistä periaatetta, jonka mukaan tuloja verotetaan vasta niiden hankintaan kohdistuvien kustannusten vähentämisen jälkeen. Tällaiset verosanktiot eivät sovi luontevasti suomalaiseen tuloverotukseen.

Huomioita esitetyistä muutoksista:

Työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksujen säätäminen erikseen vähennyskeltottomiksi on ristiriidassa nettotulojen verotuksen kantavan periaatteen kanssa, jonka mukaan tulon hankkimisesta ja säilyttämisestä aiheutuvat menot eli niin sanotut luonnolliset vähennykset ovat normaalisti verotuksessa vähennyskelpoisia. Työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksujen voidaan tulkita ainakin monissa tapauksissa olevan tulon hankkimiseen ja säilyttämiseen liittyviä menoja. Muutos loisi siten poikkeuksellisen verosanktion kyseisille työhön tai yritystoimintaan liittyville kuluille.

Toisaalta nykyisen ansiotuloverotuksen työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksuja koskevan erillisen vähennyksen (TVL 95 § 2)) voi nähdä verotuksena. Ymmärrettävämpi ja johdonmukaisempi muutosehdotus olisikin nykyisen erillisen vähennysoikeuden poisto säätämättä jäsenmaksuja vähennyskeltottomiksi tulonhankkimismenoiksi. Siten maksuja voisi tilanteen mukaan vähentää tulonhankkimismenoina TVL 95 § 4):n mukaan. Tällöin niiden vähentämisellä olisi merkitystä palkansaajan tulonhankkimiseen liittyvien menojen yhteismäärään ollessa suurempi kuin automaattisesti myönnettävän 750 euron tulonhankkimisvähennyksen.

Etenkin yritysten verotuksessa haastetta tuottaa järjestöjen määrittely työmarkkinatoiminnan mukaan rajattavaksi, mille ei ole myöskään verotuksen periaatteiden näkökulmasta erityisempiä syitä.

Työhuonevähennyksen poisto

Esitysluonnoksessa ehdotetaan tuloverolakia muutettavaksi niin, että omassa tai perheen käytössä olevan asunnon tai vapaa-ajan asunnon kustannukset eivät olisi palkkatulon hankkimisesta tai säilyttämisestä johtuvia vähennyskelpoisia menoja. Muiden tuloverolain mukaan verotettavien tulojen kuin palkkatulojen hankkimisesta johtuvina menoina voisi edellä mainittujen asuntojen osalta vähentää Verohallinnon määräämän työhuonevähennyksen määrän.

Kannanotto:

Veronmaksajain Keskusliitto esittää, että työhuonevähennystä koskevista muutosehdotuksista luovutaan. Esitetty muutos on etätyötä tekeviin palkansaajiin kohdistettu perusteeton verosanktio. Riippumatta tulojen luonteesta niiden hankkimiseksi tarvittavan työtilan kustannukset tulee hyväksyä nettotulon verottamisen periaatteen mukaisesti vähennyskelpoisiksi tulonhankkimiskuluiksi myös jatkossa, tarvittaessa myös todellisen suuruisena

Huomioita esitetyistä muutoksista:

Ehdotettu muutos olisi merkittävä poikkeus tuloverolain 29 § 1 momentin mukaiseen nettotulon verottamisen periaatteeseen, jonka mukaan verovelvollisella on oikeus vähentää tuloistaan niiden hankkimisesta tai säilyttämisestä johtuneet menot. Nettotulo kuvaa parhaiten verovelvollisen veronmaksukykyä. Työhuonekulujen vähennysoikeuden poistaminen on selvässä ristiriidassa tämän tuloverotuksen perusperiaatteen kanssa.

Esitystä perustellaan sillä, että työsuhteessa työtä tehdään työnantajan johdon ja valvonnan alaisena, ja kotona työskentely perustuu aina työntekijän ja työnantajan väliseen sopimukseen. Esityksen mukaan etätyöstä myös harvemmin muodostuu sellaisia lisääntyneitä kustannuksia, joiden perusteella olisi perusteltua myöntää vähennystä verovelvollisen oman kodin kustannuksista. Esityksessä todetaan, että oman kodin kustannukset ovat elantomenoja, jotka eivät ole verotuksessa vähennyskelpoisia menoja.

Vaikka etätyön tekeminen ei aina aiheuta ylimääräisiä kustannuksia, voi myös palkkatyötä etätyönä tekevä henkilö joutua esimerkiksi hankkimaan perheensä tarpeita suuremman asunnon erottaakseen sieltä tilan etätyökäyttöä varten. Etätyö perustuu toki työnantajan ja työntekijän sopimukseen, mutta työntekijällä ei heikompana osapuolena aina ole edes neuvottelumahdollisuuksia työn tekemispaidan suhteen. Suuremmasta asunnosta aiheutuneet lisääntyneet kustannukset johtuvat tällöin palkkatyöhön tarvittavan työtilan järjestämisestä, eivät

perheen asumisen järjestämisestä. Etätyön tekemisestä voi aiheutua myös ylimääräisiä kustannuksia esimerkiksi lisääntyneen sähkönkäytön ja mahdollisten työtilan kalusteiden muodossa. Ehdotettu sääntely asettaa palkansaaja-asemassa olevat henkilöt ja osakeyhtiöiden osakkaat myös erilaiseen asemaan kuin metsänomistajat tai vaikka asuntosijoittajat, jotka voisivat jatkossakin saada työhuonevähennyksen, joskin vain kaavamaisena.

Esitysluonnoksessa todetaan, että työhuonevähennystä koskevalla muutoksella ei olisi vaikutusta elinkeinotoiminnan tai maatilatalouden menoiksi katsottavien kulujen vähennyskelpoisuuteen. Veronmaksajain Keskusliitto esittää, että perusteluissa todettaisiin selvyyden vuoksi, että verovelvollisilla on mahdollisuus vähentää myös kodin yhteydessä olevan toimitilan todellisetkin kulut elinkeinotoiminnan tai maatalouden tulosta.

Työsuhdepolkupyörien verotus

Esitysluonnoksessa ehdotetaan, että työsuhdepolkupyörien verovapaus poistettaisiin. Muutosta sovellettaisiin vuodesta 2026 alkaen polkupyöräetuihin, joiden käyttöönottoon työnantaja ja työntekijä olisivat sitoutuneet 24.4.2025 tai sen jälkeen. Ennen tätä sovittuihin polkupyöräetuihin sovellettaisiin nykyisiä säännöksiä sopimuskauden loppuun saakka tai jos kyse on työnantajan ostamasta polkupyörästä, viiden vuoden ajan edun käyttöönotosta.

Kannanotto:

Veronmaksajain Keskusliitto pitää kannatettavana, että polkupyöräedun verovapauden poisto tehdään liukuvasti ehdotettua siirtymäaikaa soveltaen. On tärkeää, ettei edun verovapaus poistu ennakoimattomasti niiltä työntekijöiltä, jotka verotuskäytännön johdonmukaisuuteen luottaen ovat sopineet työnantajansa kanssa edun käyttöönotosta osana palkkausta. Ehdotettu siirtymäsäännös mahdollistaa sen, ettei pitkäaikaisiin järjestelyihin sitoutuneille työntekijöille ja työnantajille aiheudu muutoksesta ennakoimattomia ja kohtuuttomia veroseuraamuksia.

Huomioita esitetyistä muutoksista:

Polkupyöräedun verovapauden myötä yli 100 000 suomalaista on ottanut pyöräedun käyttöönsä. Polkupyöräedun jatkuminen lainsäädäntömuutoksen jälkeenkin on kansanterveydellisesti perusteltua. Tämän vuoksi Veronmaksajain Keskusliitto katsookin tarpeelliseksi, että Verohallinto jatkossa vahvistaisi polkupyöräeduille kaavamaisen arvon, kuten puhelinedussa, jottei edun huomioiminen palkanlaskennassa aiheuttaisi merkittävää hallinnollista taakkaa ja jotta verotus olisi helposti ymmärrettävää sekä ennakoitavaa. Tällaisen arvon tulisi olla riittävän varovaisesti

määritetty, jottei suurella joukolla edunsaajia ole tarvetta vaatia verotusarvoa alennettavaksi veroilmoituksella. Edun arvo tulisi myös olla sama riippumatta siitä, onko pyörä hankittu leasing sopimuksella vai työnantajayrityksen omistukseen. Luontoisedun käypä arvo sen käyttäjän verotuksessa ei voi olla riippuvainen siitä, millä tavoin työnantaja on edun järjestänyt.

Ehdollisen lisäkauppahinnan verovuosi ja varainsiirtoveron jaksottaminen

Esitysluonnokseen sisältyy ehdotus, joka muuttaa ehdollisen lisäkauppahinnan luovutusvoiton jaksottamista. Jatkossa luovutusvoitto verotettaisiin lisäkauppahinnan osalta sen verovuoden tulona, jona lisäkauppahinnan suorittamisvelvollisuus ja määrä ovat vahvistuneet. Luovutusvoitto laskettaisiin tällöin kokonaan uudelleen ja lisäkauppahinnan vahvistumisvuoden tulona verotettaisiin se osa luovutusvoitosta, jota ei ole vielä verotettu aiempien vuosien verotuksessa.

Kannanotto:

Veronmaksajain Keskusliitto pitää muutosta kannatettavana. Muutos tekee lisäkauppahinnan verotuksen ajoittumisesta ennakoitavampaa ja tasapuolista, kun lisäkauppahinnan verovuosi ei ole enää riippuvainen siitä, vahvistuuko lisäkauppahinnan peruste ja määrä ennen luovutusvuodelta toimitettavan verotuksen yksilöllistä päättymistä. Verovelvolliset saavat myös käytännössä lisää maksuaikaa verolleen, jos verovuosi uuden sääntelyn vuoksi lykkääntyy.

Huomioita esitetyistä muutoksista:

Jos kaupasta olisi luovutusvuoden verotuksessa vahvistettu tappio ja lisäkauppahinnan vahvistumisen jälkeen luovutusvoittoa uudelleen laskettaessa tappio pienenesi tai se poistuisi kokonaan, poistettaisiin esityksen mukaan luovutusvuodelle vahvistettu tappio ja lisäkauppahinnan vahvistumisvuoden verotuksessa verotettaisiin luovutusvoittona uudelleen lasketun luovutusvoiton määrä. Oikaisu tehtäisiin esitysluonnoksen mukaan VML 56 §:n määräajoista riippumatta. Esitysluonnos ei sisällä muutoksia lakiin verotusmenettelystä, jossa säädetään verotuksen oikaisun määräajoista ja niihin liittyvistä poikkeuksista.

Veronmaksajain Keskusliitto pitää kyseenalaisena, että poikkeuksesta verotuksen oikaisun määräaikoihin säädetään muussa kuin Verotusmenettelylaissa. Tuloverolaki sisältää määräyksiä tulojen ja vähennysten jaksotuksesta verotuksessa, ei verotusmenettelyyn liittyviä kysymyksiä. Veronmaksajain Keskusliitto esittääkin, että lakiin verotusmenettelystä otetaan viittaus nyt muutettavaan tuloverolain 110 a §:ään.

Veronmaksajain Keskusliitto huomauttaa, ettei ehdotettu sääntely muuta jaksotusta tilanteissa, joissa kauppakirja sisältää määräyksen ehdollisesta kauppahinnan palauttamisesta sopimuksessa määritettyjen edellytysten täyttyessä. Esitysluonnoksen mukaan verovelvollinen voisi näissä tilanteissa vaatia muutosta kaupantekovuoden verotukseen oikaisuvaatimuksella VML 55 §:n määräaikoja noudattaen, kuten nykyisin. Veronmaksajain Keskusliitto katsoo, että johdonmukaisuuden ja tasapuolisuuden vuoksi myös ehdollinen kauppahinnan palautus pitäisi jatkossa huomioida luovutusvuoden verotusta oikaisemalla VML määräaikojen estämättä. Verotuksen lyhyet oikaisuajat voivat käytännössä muuten johtaa siihen, että yli vuotta kaupantekovuoden jälkeen selviävä kauppahinnan palautusvelvollisuus jää huomioimatta verovelvollisen verotuksessa.

Varainsiirtoverotukseen esitetään vastaavaa selkeytystä veron suorittamisvelvollisuuteen liittyen. Jos ehdollisen lisävastikkeen suorittamisvelvollisuus ja määrä vahvistuisivat vasta veron suorittamiselle säädetyn määräajan jälkeen, olisi lisävastikkeen osalta vero suoritettava kahden kuukauden kuluessa siitä, kun sen suorittamisvelvollisuus ja määrä ovat vahvistuneet. Veronmaksajain Keskusliitto pitää ehdotettua muutosta kannatettavana. Se selkeyttää tilannetta ja poistaa tarpeen ilmoittaa ja maksaa veroa mahdollisesti kahteen kertaan: ensin arvioidun ja sitten toteutuneen kokonaisvastikkeen perusteella.

Suomeen tulevien avainhenkilöiden lähdeveron kevennys ja laajennus

Suomeen töihin tulevien avainhenkilöiden lähdevero alennettaisiin 32 prosentista 25 prosenttiin. Lisäksi lain soveltamisala laajenisi kotimaahan palaaviin Suomen kansalaisiin. Lakia sovellettaisiin Suomen kansalaisiin enintään 24 kuukauden ajan työskentelyn alkamisesta.

Kannanotto:

Veronmaksajain Keskusliitto pitää ulkomailta Suomeen muuttavien avainhenkilöiden verohuojennusta perusteltuna, koska sillä voidaan lisätä Suomen houkuttelevuutta erityisosaajien kansainvälisillä työmarkkinoilla. Laajentaminen kotimaahan palaaviin Suomen kansalaisiin tasapuolistaa ulkomaisilta työmarkkinoilta Suomeen tulevien kohtelua.

Huomioita esitetyistä muutoksista:

Ulkomailta Suomeen muuttavien avainhenkilöiden verohelpotusta pidetään perusteltuna, koska tuloverotuksen kireän tason nähdään rajoittavan hyväpalkkaisten muuttoliikettä Suomeen. Korkeimpien marginaaliverojen alennus noin 59 prosentista noin 52 prosenttiin lieventää jonkin verran ongelmaa, mutta verotaso pysyy yhä korkeana. Avainhenkilöiden lähdeveroprosentin selvä alentaminen tekee Suomesta verotuksellisesti aiempaa houkuttelevamman myös laajemmalle joukolle. Se nimittäin keventää verotusta jo matalammilla tulotasoilla kuin mille marginaaliverojen alennus pääsääntöisesti kohdistuu.

Erityiskohtelun voidaan toisaalta nähdä asettavan veronmaksajat eriarvoiseen asemaan, kun kotimaisten erityisasiantuntijoiden verotaakka voi muodostua samoilla tulotasoilla selvästi korkeammaksi. Osittain tätä ongelmaa voi lievittää se, että ehdotusluonnoksen mukaan lähdeveroa sovellettaisiin rajoitetusti myös Suomen kansalaisiin, jotka palaisivat ulkomailta Suomeen. Kannustin kohdistuisi siten tasapuolisemmin ulkomaisilla työmarkkinoilla asiantuntemustaan kartuttaneisiin.

Teemu Lehtinen

toimitusjohtaja

Mikael Kirkko-Jaakkola

pääekonomisti

Kirkko-Jaakkola Mikael
Veronmaksajain Keskusliitto ry